

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN (LVM) JA LÄNSI-SUOMEN LÄÄNINHALLITUKSEN VÄLINEN TULOSSOPIMUS VUODELLE 2004

Tämän sopimuksen tarkoituksena on määritellä Länsi-Suomen lääninhallituksen tulostavoitteet liikenne- ja viestintäministeriön toimialan osalta sekä niihin tarvittavat voimavarat vuodeksi 2004.

1. HENKILÖLIIKENNE

1.1 Tulostavoite:

Maaseudulla tavoitteena on turvata julkisen liikenteen palvelut ja kaupunkiseuduilla kasvattaa joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen markkinaosuutta.

1.2 Yleiset toimenpiteet:

Tavoitteiden saavuttamiseksi lääninhallitukset:

- avustavat ja aktiivisesti osallistuvat yhdessä kuntien kanssa joukkoliikenteen alueellisten palvelutasotavoitteiden määrittämiseen,
- avustavat kuntia henkilökuljetusten yhdistelyssä sekä palvelulinjojen ja kutsujoukkoliikenteiden käynnistämässä,
- ostavat tarpeelliseksi arvioitua peruspalveluluonteista linja-autoilla ja takseilla hoidettavaa alueellista runkoliikennettä mukaan lukien kaukoliikenteen liityntäyhteydet,
- alentavat yhdessä kuntien kanssa seutu-, kaupunki- ja työmatkalippujen hintoja,
- etsivät erityyppisiä alueita varten keinoja, joilla ne nykyisten kehysten mukaisen rahoituksen puitteissa voisivat parhaiten ohjata työssäkäyntiliikennettä joukkoliikenteeseen.
- toteuttavat liikenne- ja viestintäministeriön esteettömyysstrategiassa niille osoitettuja toimenpiteitä,
- osallistuvat liikennejärjestelmien suunnittelutyöhön joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen toimintaedellytysten parantamiseksi.

1.3 Erityistoimet vuonna 2004:

Hankintamenettely

Lääninhallitus noudattaa hankinnoissa ja hankintamenettelyissä tasapuolisuuden ja syrjimättömyyden periaatteita. Tämä ilmenee hankittavien kohteiden suunnittelussa ja valinnassa ja siinä, että kaikki hankinnat kilpailutetaan. Lisäksi se näkyy ostettavan liikenteen tulotietojen tarkkuutena, sopimusten noudattamisen valvonnan tehokkuutena ja valvonnassa havaittujen epäkohtien korjaamisena.

Lääninhallitus kiinnittää entistä suurempaa huomiota tarjousten avauksen tarkempaan dokumentointiin, tarjouspyynnössä mainittujen ehtojen noudattamiseen hankintojen eri vaiheissa sekä hankinta-asiakirjojen kattavaan kirjaamiseen ja luotettavaan arkistointiin.

Lääninhallitus raportoi LVM:lle 30.6.2004 mennessä kirjallisesti seuraavista asioista:

- tarjousten määrä 1.1.2003 – 30.6.2004 ratkaistuissa tarjouskilpailuissa kohteittain
- tiedot siitä, kuinka monessa kohteessa vanha/uusi liikenteenharjoittaja on voittanut
- niiden tapausten määrä, joissa voittaneen tarjouksen tekijä esittää sopimusmuutoksia pian tarjouskilpailun jälkeen ja tällaista ehdotusta seuranneet toimenpiteet

- kuvaus 1.1.2003 – 30.6.2004 toteutetun sopimusten noudattamisen valvonnan havainnoista
- kuvaus niistä toimenpiteistä, joihin valvonnassa ilmenneiden epäkohtien korjaamiseksi on ryhdytty.

LVM hyödyntää raporttia lainsäädännön ja ohjauksen kehittämisessä.

Ostoliikenne

Lääninhallitus viimeistelee läänin joukkoliikenteen kehittämis- ja rahoitusstrategian ja toteuttaa siihen pohjautuvaa joukkoliikenteen suunnittelu- ja kehittämistyötä. Toimenpiteiden vaikuttavuus otetaan korostetusti huomioon.

Lääninhallitus raportoi 15.05.2004 mennessä ne perusteet ja kriteerit, joita lääninhallitus on käyttänyt sopeuttaessaan liikenteen ostarahoitustaan talousarviokehyksiin. Samalla lääninhallitus tekee yhteenvedon tehtyjen ratkaisujen vaikutuksista joukkoliikenteen palvelutasoon. Lääninhallitus osallistuu hankintojen minimikriteeristön kehittämiseen ja kokeilemiseen ja peruspalvelutason määrittämistyöhön erikseen sovittavalla tavalla.

Lääninhallitus jaottelee 15.05.2004 mennessä ostoliikenteensä 1) työssäkäynti-, 2) opiskelu-, 3) koulussakäynti-, 4) liityntä- sekä 5) asiointi- ja vapaa-ajanyhteyksiin liikenteen pääasiallisen ja toissijaisen tarkoituksen perusteella ja laatii 15.05.2004 mennessä selvityksen kuntien sisäisen runkoliikenteen ostoistaan perusteluineen.

Lääninhallitus laatii 15.05.2004 mennessä selvityksen siitä, millaiset edellytykset on korvata runkoliikennettä kutsujoukkoliikenteellä.

Edellä mainittuja raportteja ja selvityksiä sekä lääninhallitusten kehittämispanostuksia hyödynnetään tavoitteellisen peruspalvelutason määrittämistyössä sekä joukkoliikenteen rahoituksen kehittämisessä ja sen vaikuttavuuden parantamisessa.

Junaliikenteen ostot

Lääninhallitus osallistuu LVM:n ja VR Osakeyhtiön välisen kannattamatonta henkilöjunaliikennettä koskevan ostosopimuksen valmisteluun erikseen sovittavalla tavalla.

Paikallisliikenteen ja lippualennusten valtionavustukset

Lääninhallitus määrittää 31.08.2004 mennessä, ne alueet joissa lippujen hinnanalennukseen osoitettavan valtionrahoituksen tavoitteena on ensisijaisesti vaikuttaa joukkoliikenteen markkinaosuuteen.

Lääninhallitus määrittää 31.08.2004 mennessä ne kunnat, joissa paikallisliikenteen ylläpitämiseen osoitettavan valtionrahoituksen tavoitteena on yksinomaan palvelujen turvaaminen ja ne kunnat, joissa tavoitteena on palvelutason parantaminen/markkinaosuuden lisääminen.

LVM hyödyntää määrittämistyön tuloksia rahoituksen kehittämisessä ja sen vaikuttavuuden parantamisessa.

Palveluliikenne

Lääninhallitus toimii aktiivisesti palveluliikenteiden yleistämiseksi. Tavoitteena on, että vuoden 2004 lopussa läänin alueella palveluliikenne on otettu käyttöön 10 uudessa kunnassa (2 – 3 kuntaryhmässä).

Taksiliikenne

Lääninhallitus turvaa lupapolitiikan avulla taksien saatavuuden.

Liikennelupia myöntäessään lääninhallitus kiinnittää huomiota taksiverkon alueelliseen kattavuuteen. Erityisryhmien liikennetarpeiden tyydyttämiseksi lääninhallitus huolehtii siitä, että saatavilla on kysynnän edellyttämä määrä pienoisbussityypistä ja esteetöntä kalustoa.

Lääninhallitus raportoi LVM:lle 15.03.2004 mennessä seuraavista seikoista:

- tapaukset, joissa lupaa ei ole voitu myöntää pätevien hakijoiden puuttuessa 1.1.2003 -
- lupahakemusten keskimääräiset käsittelyajat ja käsittelyaikojen vaihteluväli vuonna 2003
- kuvaus niistä hallinnollisista ja lain soveltamiseen liittyvistä ongelmista, joita on ilmennyt vuoden 2003 aikana
- kuinka monessa tapauksessa valitus on johtanut lääninhallituksen päätöksen kumoamiseen - mil-laisin perustein

LVM hyödyntää raporttia lainsäädäntöä kehitettäessä.

Esteettömyys

Liikennepalvelujen käytettävyyden ja esteettömyyden edistäminen integroidaan osaksi liikenneosaston yleistä toimintaa. Kyseisen tehtävän helpottamiseksi lääninhallitus kokoaa keskeisten yhteistyötahojen edustajista koostuvan läänikohtaisen tai alueellisen neuvottelukunnan tai työryhmän jonka tehtävänä on tehdä aloitteita esteettömien liikennepalvelujen ja entistä käytettävimpien informaatiopalvelujen aikaansaamiseksi ja muutoinkin tarpeelliseksi katsomallaan tavalla edistää vammaisten, ikääntyneiden ja muiden toimimisesteisten henkilöiden liikkumismahdollisuuksia läänissä.

Lääninhallitus osallistuu ministeriön ELSA-ohjelman puitteissa käynnistettäviin läänin matkustajaterminaalien esteettömyyskartoitusta koskevan ohjeistuksen tekoon ja aktivoi kuntia esteettömyyttä koskevan tiedon kokoamisessa, kuntien omien toimenpideohjelmien laatimisessa ja uusien toimintatapojen ja kannustavien esimerkkien käyttöönottamisessa. Lääninhallitus myös järjestää sopivaksi katsomiaan tilaisuuksia kuntien keskinäisen tiedonvaihdon edistämiseksi.

Lääninhallitus huolehtii siitä, että palveluliikenteen käytäntöjä tarkistetaan tarvittaessa kunnissa niin, että suunnittelussa otetaan alusta lähtien mukaan aina myös asiakasjärjestöjen edustajia.

Lääninhallituksen sisällä jatketaan liikenneyksikön ja sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköiden yhteistyön tehostamista

1.4 Seuranta

Henkilöliikenteen tavoitteiden saavuttamista ja toimenpiteiden toteutumista seurataan liikenne- ja viestintäministeriön ja lääninhallitusten yhteistyönä syntyneen seurantajärjestelmän periaatteiden mukaisesti.

Lääninhallitus huolehtii osaltaan siitä, että Valtakunnallisen liikennelupajärjestelmän (VALLU) tiedot ovat ajan tasalla ja luotettavia niin, että tietoja voidaan käyttää myös arvioitaessa tulevia liikennepalvelujen kehittämis- ja rahoitustarpeita.

Lääninhallitus huolehtii osaltaan siitä, että yhtenäisen tiedonkeruu- ja seurantajärjestelmän (SEITTI) avulla kerätyt tiedot ovat oikeat ja niitä voidaan käyttää valtakunnallisia yhteenvetoja varten 01.03.2004 mennessä. Lääninhallitus osallistuu järjestelmän kehittämistyöhön yhdessä LVM:n ja muiden lääninhallitusten kanssa.

2. TAVARALIIKENNE

2.1 Tulostavoite

Tavaraliikenneluvat myönnetään siten, että päätökset tehdään pääsääntöisesti viimeistään kahden viikon kuluessa hakemusten vireille tulosta.

2.2 Toimenpiteet

Käytetään hyväksi teletekniikan tarjoamia mahdollisuuksia päätösvalmistelussa.

2.3 Seuranta

Tavaraliikennelupien määrä/käsittelyaika.

3. LIIKENNETURVALLISUUS

3.1 Tulostavoite

Läänin alueella liikenneonnettomuuksissa kuolleiden ja loukkaantuneiden määrä vähentyy valtioneuvoston asettamien tavoitteiden mukaan. Läänissä toteutetaan valtioneuvoston periaatepäätöstä (18.1.2001) tieliikenteen turvallisuuden parantamisesta ja siihen liittyvää vuosille 2001-2005 laadittua valtakunnallista liikenneturvallisuussuunnitelmaa sekä läänin omia liikenneturvallisuussuunnitelmia.

Läänin alueen kuntien liikenneturvallisuustyötä tuetaan ja aktivoidaan.

3.2 Toimenpiteet

- Länsi-Suomen läänissä rakennetaan ja otetaan käyttöön Internet-pohjainen läänin liikenneturvallisuuden BSC-mittariston seuranta ja raportointityökalu. BSC ja mittaristo tulevat toimimaan liikenneturvallisuuden lääninneuvottelukunnan ja neljän alueellisen työryhmän työvälineinä liikenneturvallisuuden parantamisessa.

- Jatketaan läänin liikenneturvallisuusneuvottelukunnan ja läänin alueellisten liikenneturvallisuus-työryhmien työtä
- Laaditaan neuvottelukuntaa varten koko lääniä koskeva liikenneturvallisuuden pääkohdittainen toimintaohjelma.
- Ajanmukaistetaan alueelliset liikenneturvallisuussuunnitelmat
- Aktivoidaan kuntien liikenneturvallisuustyötä järjestämällä kuntatilaisuuksia, informaatiotilaisuuksia ja seminaareja yhteistyössä eri viranomaisten kanssa
- Aktivoidaan kuntia liikenneturvallisuussuunnitelman laadintaan/ajanmukaistamiseen
- Tuetaan kuntien liikenneturvallisuustyöryhmien toimintaa
- Jaetaan alueelliset liikenneturvallisuuspalkinnot
- Osallistutaan kannustinrahaa saaneiden kuntien liikenneturvallisuuden parantamishankkeisiin

3.3 Seuranta

- Liikenneonnettomuuksissa kuolleiden ja loukkaantuneiden määrät
- Läänin alueilla/kunnissa ajan tasalla olevien liikenneturvallisuussuunnitelmien määrä/kuntien lukumäärä
- Alueellisten liikenneturvallisuustyöryhmien toiminta (järjestettyjen tiedotus- ja keskustelutilaisuuksien määrä)

4. ETUAJO-OIKEUSLUVAT LAUTOILLE

4.1 Tulostavoitteet

Ratkaisukelpoiset hakemukset ratkaistaan pääsääntöisesti alle kahdessa viikossa. Selkeytetään etuajo-oikeuden perusteita.

4.2 Toimenpiteet

- Kehitetään hakumenettelyä, lupajärjestelmää ja tilastointia.
- Lisätään informaatiota.
- Lisätään yhteistyötä tielaitoksen lauttayksikön kanssa.

4.3 Seuranta

- Etuajo-oikeuslupien määrä/käsittelyaika.
- Matkustaja- ja lauttayksikön palautteet.

5. LIIKENNE- JA VIESTINTÖMINISTERIÖN TOIMIALAAN KUULUVAT VALMIUSASIAT

5.1 Tavoitteet

Kehitetään, valmistellaan ja ylläpidetään järjestelyt, joiden avulla osasto kykenee joustavasti ja tehokkaasti tilanteen edellyttämällä tavalla poikkeusoloissa johtamaan, sääntelemään ja säännöstelemään sähköistä viestintää sekä tiekuljetuksia. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös äkilliset, vakavat kriisitilanteet, jolloin toimitaan ilman valmiuslainsäädännön valtuuksia. Tällöin korostuu yhteistoiminta muun muassa turvallisuusviranomaisten kanssa. Osallistutaan VIRVE-verkon käytön alueelliseen kehittämiseen keväällä 2004 sovittavien periaatteiden mukaisesti.

5.2 Toimenpiteet

- Laaditaan ja ylläpidetään tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeelliset valmius- ja turvallisuussuunnitelmat.
- Osallistutaan LVM:n ja muiden viranomaisten kanssa sovittaviin alan koulutus- ja neuvottelutalouksuuksiin. Annetaan aktiivista asiantuntija-apua muiden viranomaisten harjoitustilanteissa tiekuljetuksia ja sähköistä viestintää koskevissa asioissa.
- Ylläpidetään LVM:n määrittelemät läänin alueen tärkeysluokitusluettelot.
- Ylläpidetään LVM:n ohjeiden mukaan läänin alueen tieliikenteessä käytettävien ajoneuvojen vaarausluettelot.
- Kehitetään tiekuljetusten ja sähköisen viestinnän poikkeusolojen organisaatioita yhteistyössä puolustustaloudellisen suunnittelukunnan alueellisten toimikuntien kanssa. Tämä edellyttää osaston aktiivista osallistumista mm. KULO- ja TIVA-toimintaan.
- Ylläpidetään yhteistoimintaa siten, että osasto on joka hetki selvillä muiden yhteiskunnan toimivuuden kannalta tärkeiden viranomaisten tiekuljetusresurssien sekä sähköisen viestinnän järjestelmien tarpeista poikkeusoloissa.

5.3 Seuranta

LVM:n valmiusyksikkö seuraa osaston valmiustoimintaa. LVM ja lääninhallitus seuraavat valmiuden tilaa läänin alueella valmiustarkastusten, valmiussuunnitelmien, neuvottelujen ja koulutusten avulla. Osasto tekee vuosittain tammikuun loppuun mennessä LVM:n valmiusryhmälle kertomuksen valmiustilanteesta läänin alueella edellisen vuoden aikana.

6. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ

Lääninhallituksen liikenneosasto osallistuu maakuntaohjelmien ja niiden toteuttamissuunnitelmien valmisteluun liikennehallinnonalalla sovittujen periaatteiden mukaisesti.

7. VOIMAVARAT

Liikenneosastolla työskentelee 29 henkilöä, joista kaksi henkilöä on liikenne- ja viestintäministeriön, sisäasiainministeriön ja lääninhallituksen keskinäisen sopimuksen mukaisesti osoitettu liikenne- ja viestintähallinnon valmiustehtäviin.

Liikenne- ja viestintäministeriö osoittaa lääninhallituksen käyttöön joukkoliikenteen määrärahaa, jonka suuruus perustuu valtion talousarvioon ja vuosien 2004 - 2007 talousarviokehyksiin sekä lääninhallituksen edellisen vuoden määrärahan käyttöön, edellisiltä vuosilta siirtyviin määrärahoihin ja tarkasteluvuoden perusteltuihin alueellisiin tarpeisiin.

8. SOPIMUKSEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Tulosopimuksen toteutumista tarkastellaan liikenne- ja viestintäministeriön ja Länsi-Suomen lääninhallituksen kesken järjestettävässä vuoden 2005 tulosneuvottelussa. Sopimusta tai sen osaa koskevat tilannekatsaukset käydään vuoden aikana tarpeen mukaan.

Tätä sopimusta on tehty kaksi kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Liikenne- ja viestintäministeriössä   päivänä   kuuta 2004

Osastopäällikkö,
ylijohtaja   Harri Cavén

Länsi-Suomen lääninhallituksessa   päivänä   kuuta 2004

Maaherra   Rauno Saari

Osastopäällikkö   Kari Savolainen